



Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej



BM-II.059.1.35.2025

Warszawa, /elektroniczny znak czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 7628 Pana Posła Henryka Szopińskiego wraz z grupą posłów ws. podjęcia działań dotyczących zagwarantowania pensjonariuszom DPS właściwego poziomu opieki pielęgniarstwa, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024, poz. 1283, z późn. zm.), domy pomocy społecznej są jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej. Zapewniają usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne. Nie świadczą usług medycznych, umożliwiają jedynie i organizują mieszkańcom pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych, przysługujących im na podstawie odrębnych przepisów.

W obecnym stanie prawnym nie ma wymogu zatrudniania personelu medycznego w domach pomocy społecznej, a zatrudnienie jego członków, np. pielęgniarek, należy do indywidualnych decyzji jednostek samorządu terytorialnego, które prowadzą domy społecznej.

W świetle obowiązujących przepisów, prawo do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych przysługuje osobom przebywającym w domach pomocy społecznej i objętym powszechnym ubezpieczeniem zdrowotnym na takich samych zasadach, jak pozostałym świadczeniobiorcom, którzy potrzebują pomocy medycznej w warunkach domowych. Mieszkańcom domów pomocy społecznej przysługuje prawo do opieki lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, a także pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej, która realizuje m.in. pielęgniarstwo środowiskowe, oraz innych, kontraktowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia, świadczeń opieki zdrowotnej. Zadaniem domu pomocy społecznej jest natomiast zapewnienie pomocy umożliwiającej korzystanie z tych świadczeń.

Zgodnie ze wspomnianą ustawą, prowadzenie domów pomocy społecznej jest zadaniem własnym gmin, powiatów oraz samorządu województwa. Należy wyjaśnić, że pracownicy domów pomocy społecznej - również pracownicy zatrudnieni na stanowiskach związanych ze świadczeniem usług medycznych - są pracownikami samorządowymi, a warunki ich wynagradzania regulują przepisy ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1135) oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1960, z późn. zm).

Kształtowanie całkowitej wysokości wynagrodzenia pracowników pozostaje w gestii ich pracodawcy samorządowego. W obecnym stanie prawnym, pielęgniarki zatrudnione w domach pomocy społecznej są pracownikami samorządowymi i nie obejmują ich regulacje zawarte w ustawie o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych.

Ze względu na międzyresortowy charakter zagadnień związanych ze świadczeniem usług pielęgniarskich w domach pomocy społecznej oraz różny status pracowników medycznych zatrudnionych w tych placówkach i w podmiotach ochrony zdrowia, ewentualne zmiany w tym zakresie wymagają stosownych działań należących do właściwości Ministra Zdrowia. Kwestia uregulowań prawnych dotyczących pracowników medycznych zatrudnionych w domach pomocy społecznej zostanie podjęta w zależności od uzgodnień z Ministrem Zdrowia.

Z uwagi na fakt, iż zakres obowiązków pracowników domów pomocy społecznej jest szeroki, a wymagany poziom kompetencji własnych i umiejętności interpersonalnych wyjątkowo wysoki, podjęto działania nad rozwiązaniami systemowymi umożliwiającymi wsparcie wynagrodzeń pracowników służb społecznych - wśród nich także pracowników domów pomocy społecznej - ze środków budżetu państwa .

Do ustawy o pomocy społecznej wprowadzono zmianę, która umożliwiła Radzie Ministrów przyjęcie Uchwały nr 62 z dnia 19 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027”. W ramach Programu zatrudnieni na podstawie umowy o pracę pracownicy domów pomocy społecznej nabyli prawo do dodatku motywacyjnego w wysokości 1 000 zł brutto miesięcznie, w okresie od 1 lipca 2024 r. do 31 grudnia 2027 r. W 2024 r. środki przyznano między 1 lipca a 31 grudnia. Na wypłaty dodatków dla 56 884 pracowników domów pomocy społecznej uruchomiono ponad 393 mln zł. Zapotrzebowanie na środki na rok 2025 wynosi ponad 790 mln zł.

Informuję, że w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej powołano Zespół do spraw reformy systemu pomocy społecznej, w skład którego weszli eksperci, praktycy oraz osoby ze świata nauki. Członkowie Zespołu przyjrzą się funkcjonującym rozwiązaniom prawnym i organizacyjnym, by poprzez wyznaczenie obszarów i kierunków zmian wypracować rozwiązania system ten reformujące - także w zakresie dotyczącym warunków pracy i wynagradzania pracowników domów pomocy społecznej. Reforma doprowadzi do integracji różnych form wsparcia oraz zacieśnienia współpracy pomiędzy instytucjami państwowymi, samorządami, organizacjami pozarządowymi i lokalnymi społecznościami, co przyczyni się do zwiększenia skuteczności podejmowanych działań pomocowych i polepszenia warunków pracy pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

Minister Rodziny Pracy i Polityki Społecznej - zgodnie z Kamieniem milowym A70G, realizowanym w ramach reformy A4.6 pn. „Wzrost współczynnika aktywności zawodowej określonych grup poprzez rozwój opieki długoterminowej” KPO, zakładającym wejście w życie aktów prawnych realizujących wybrane priorytety reformy, określone na podstawie strategicznego przeglądu opieki długoterminowej w Polsce - podjął współpracę z Prezesem Rady Ministrów, który Zarządzeniem nr 30 z dnia 22 marca 2024 r. powołał Międzyresortowy Zespół do spraw systemowych rozwiązań związanych z opieką nad osobami starszymi (M.P. poz. 224).

Powołanie zespołu, który jest organem pomocniczym Rady Ministrów, stanowi odpowiedź na konieczność ustrukturyzowania współpracy międzyresortowej w zakresie m.in. prac legislacyjnych, obejmujących obszar szeroko rozumianej opieki nad osobami starszymi. Zróżnicowanie związanych z tym wyzwań i problematyki sytuującej się na pograniczu właściwości wielu ministerstw powoduje, że ścisła koordynacja współpracy międzyresortowej jest w tym zakresie konieczna. Analizy dotyczące osób starszych winny dotyczyć różnych aspektów opieki nad członkami tej grupy społecznej. Spotkania

przedstawiciele właściwych resortów z osobami związanymi ze środowiskiem naukowym i instytucjami świadczącymi pomoc osobom starszym oraz zewnętrznymi interesariuszami pozwolą precyzyjnie identyfikować stosowne kierunki działań. Przyjęte podejście zmierza do wdrożenia rozwiązań uniwersalnych, które pozwolą na zwiększenie współpracy w ramach systemu ochrony zdrowia, systemu pomocy społecznej i innych.

W ramach Zespołu powołano też grupy robocze, w pracach których uczestniczą przedstawiciele Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, Narodowego Funduszu Zdrowia, a także zaproszeni eksperci.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Katarzyna Nowakowska

Podsekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/